

Vážená pani poslankyňa, vážený pán poslanec,

na najbližšej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky sa uskutoční voľba verejného ochrancu práv.

Pred touto voľbou si Vás dovoľujeme osloviť, aby sme zdôraznili dôležitosť tejto funkcie pre ochranu ľudských práv všetkých občanov v Slovenskej republike a potrebu jej obsadenia kandidátom, ktorý má predovšetkým odborné a praktické skúsenosti v presadzovaní práv.

V mene nižšie podpísaných organizácií, odborníkov a odborníčok z rôznych oblastí verejného života, vyjadrujeme verejnú **podporu kandidátovi JUDr. et. Bc. Marošovi Matiaškovi, LL.M.**

Považujeme ho za najvhodnejšieho z trojice kandidátov na túto funkciu.

Maroš Matiaško je dlhoročne rešpektovaný právnik a advokát, ktorý aktívne a prakticky presadzuje dodržiavanie ľudských práv na Slovensku, ako aj na medzinárodnej úrovni. Okrem právneho vzdelania, Maroš Matiaško má aj vzdelanie v oblasti psychológie, sociálnej práce a filozofie, čo výrazne rozširuje jeho odborný vhľad, prístup k danej problematike, ale aj konkrétnym ľuďom, ktorým ako právnik pomáha.

Maroš Matiaško má pracovné skúsenosti ako expert a právnik z viacerých významných medzinárodných organizácií na ochranu ľudských práv. Jeho životná skúsenosť je výnimočná. Pracoval ako právnik kancelárie Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu. Spolupracoval s kanceláriou Verejnej ochrankyne práv, aj s Komisárkou pre osoby so zdravotným postihnutím a má znalosti z fungovania úradov na ochranu ľudských práv. Má tiež bohaté skúsenosti z prípravy legislatívy, spolupracoval na tvorbe rôznych legislatívnych zmien na Slovensku a aj v Českej republike, ktoré pomohli zlepšiť štandard ochrany práv tisícov ľudí v zraniteľnej situácii.

Je taktiež činný a rešpektovaný ako odborník na ľudské práva. Potrebné je najmä zdôrazniť, že je autorom jedinej monografie na Slovensku a v Čechách, ktorá sa venuje problematike zlého zaobchádzania, téme, ktorá veľmi dôležitú časť pôsobnosti verejného ochrancu práv.

Maroš Matiaško sa vo svojej každodennej profesionálnej práci, bez rozdielu, venuje rôznym cieľovým skupinám - od detí, cez ľudí so zdravotným znevýhodnením, ľudí s duševnými poruchami, seniorom, marginalizovaným komunitám a ďalším ohrozeným skupinám obyvateľov.

Medzi najvýznamnejšie ľudskoprávne úspechy z jeho dlhoročnej praxe, ktoré mali dopad na systémové zmeny nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí, by sme radi zdôraznili:

1. Prelomový rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý sa týkal práv dieťaťa s Downovým syndrómom na vzdelanie v inkluzívnom prostredí. Vďaka tomuto rozsudku sa vytvorili predpoklady na rovnaké zaobchádzanie s deťmi so zdravotným postihnutím na slovenských základných školách.
2. Nález Ústavného súdu ČR v prípade zabezpečenia sociálnych služieb pre ľudí s poruchou autistického spektra. Ústavný súd po prvýkrát v histórii uznal povinnosť štátu zabezpečiť sociálne služby pre ľudí so zdravotným znevýhodnením. Prípád viedol k výraznému zlepšeniu situácie v sociálnych službách pre stovky ľudí s poruchou autistického spektra.
3. Prelomové rozhodnutie orgánu OSN proti Slovensku v prípade mladej ženy, ktorá bola nezákonne obmedzovaná v sieťovej posteli v zariadení sociálnych služieb. Ide o vôbec prvé rozhodnutie vo vzťahu k nezákonnosti sieťových postelí na celom svete.
4. Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva v prípade seniora, ktorému bolo nezákonne zasiahnuté do spôsobilosti na právne úkony a bol nezákonne umiestnený v zariadení sociálnych služieb. Prípád viedol k zmene zákona o sociálnych službách v Českej republike a k významnému posilneniu práv seniorov a aj ľudí so zdravotným postihnutím v Česku, ale aj na Slovensku.
5. Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva v prípade zlého zaobchádzania s mladým mužom s duševným ochorením počas poskytovania zdravotnej starostlivosti. Ide o prvý prípad v Českej republike a na Slovensku, kedy Európsky súd pre ľudské práva vymedzil pravidlá pre používanie obmedzujúcich opatrení a zdôraznil princíp prevencie pred represiou.
6. Rozhodnutie Európskeho výboru pre sociálne práva v prípade práv detí, ktoré v súdnych konaniach nemali nárok na právnu pomoc. Ide o prelomové rozhodnutie, ktoré v priestore celej Európy premenilo pohľad na právnu pomoc pre všetky deti, bez ohľadu na ich vek.
7. Rozhodnutie Európskeho výboru pre sociálne práva v prípade nezákonného umiestňovania detí do troch rokov v nevyhovujúcich ústavných zariadenia v Českej republike. Rozhodnutie viedlo k začatiu deinštitucionalizácie ústavov pre deti do troch rokov a k zaisteniu rodinnej starostlivosti namiesto ústavov.

Tieto ľudskoprávne rozhodnutia a prelomové rozsudky zmenili pozitívne život množstva detí, mladých dospelých, dospelých ľudí a seniorov na Slovensku a aj v zahraničí a svedčia o významnom dosahu práce Maroša Matiaška. O jeho práci taktiež svedčí skutočnosť, že je na Slovensku opakovane rozpoznávaný ako sociálny inovátor a bol aj jedným z troch nominantov Slovenskej republiky do Európskeho výboru na zabránenie mučeniu a neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (CPT).

Jeho doterajšie pôsobenie, morálna integrita, apolitickosť, jasná vízia ochrany ľudských práv a orientácia na pomoc konkrétnym ľuďom, ale zároveň aj vplyv na systémové zmeny nás dlhoročne utvrdzujú v tom, že je to najlepší kandidát na Verejného ochrancu práv. Maroš Matiaško spĺňa tie najvyššie štandardy na uvedenú pozíciu a konzistentne a vytrvalo zastupuje záujmy všetkých ľudí, ktorých práva sú ohrozené a bezpodmienečne pri nich stojí. Bez rozdielu.

Maroš Matiaško je pre nás osobou, ktorá spĺňa všetky predpoklady byť kompetentným a zodpovedným Verejným ochrancom práv, a z týchto dôvodov mu vyjadrujeme verejnú podporu a prosíme aj o jeho podporu v nadchádzajúcej voľbe Verejného ochrancu práv.

S úctou,

Agentúra podporných služieb, Žilina, PhDr. Soňa Holubková

Agentúra podporovaného zamestnávania Bratislava, Inklúzia, PhDr. Viera Záhorcová, PhD.

ALŽBETIN DOM o.z., Ing. Eva Nováková, PhDr. Mária Gdovínová

Asociácia Nepočujúcich Slovenska, Mgr. et Mgr. Jana Filipová

Asociácia poskytovateľov a podporovateľov včasnej intervencie,

Centrum včasnej intervencie Bratislava, n. o., PhDr. Erika Tichá, PhD.

Asociácia pre duševné zdravie, o. z., Mgr. Zuzana Šeminská

ASPEKT, PhDr. Jana Cviková, PhD.

Betánia Senec, n. o., Mgr. Jana Šuranová

Centrum bezbariérovej komunikácie, Mgr. Róbert Šarina

Centrum podpory deinštitucionalizácie, doc. PhDr. Slavomír Krupa, PhD.

Detský klub zdravotne postihnutých detí a mládeže v Košiciach, MUDr. Marcela Strhárska

EFFETA - Stredisko sv. Františka Saleského, PhDr. Anna Laurinec Šmehilová, PhD.

Forum for human rights, Mgr. Alexandra Dubová

Integra, o. z., Ing. Jana Hurová, PhD.

Karpatská nadácia, PhDr. Laura Dittel

Liga za duševné zdravie v SR, JUDr. Andrej Vršanský

Národná rada občanov so zdravotným postihnutím, RNDr. Branislav Mamojka

Návrat, o.z., Mgr. Marek Roháček

Občan, demokracia a zodpovednosť (ODZ), PhDr. Šarlota Pufflerová, PhD.

Organizácia muskulárnych dystrofikov v Slovenskej republike, Mgr. Andrea Madunová

OZ Odysseus, Mgr. Dominika Jasekova

OZ Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom, JUDr. Milan Štubňa, PhD.

Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením, Ing. Monika Fričová

Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií,

Pedagogická fakulta UMB v Banskej Bystrici, doc. PhDr. Alžbeta Brozmanová Gregorová, PhD.

Proti prúdu (vydavateľ Nota bene), Mgr. Nina Beňová, PhD.

Rada pre poradenstvo v sociálnej práci, Mgr. Lucia Cangárová

Nezávislá platforma SocioFórum, o.z., Mgr. Lýdia Brichtová, PhD.

Slobodná demokratická škola; Radosť zo života, Ing. Juraj Mazák, Ing. Paed. IGIP

SOCIA – Nadácia na podporu sociálnych zmien, Mgr. Vladislav Matej, PhD.

Výskumné a školiace centrum bezbarierového navrhovania, FAD STU, doc. Ing. arch. Lea Rollová, PhD.

Ťahanovská záhrada, PaedDr. Lenka Mazáková

TENENET, o.z., PhDr. Elena Kopcová, PhD.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Ing. Milan Měchura

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR, PhDr. Iveta Mišová

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Dunajskej Strede, JUDr.

Beáta Slováková, Ing. Edit Lanstyák

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Nových Zámkoch, Mgr. Anita Nagyová

Doc. PhDr. Peter Brnula, PhD. vysokoškolský učiteľ

PhDr. Miroslav Cangár, PhD. sociálny pracovník

MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD. vysokoškolská učiteľka, sociálno-zdravotná oblasť

Mgr. Roman Mojš, sociálny pracovník

PhDr. Mária Nádaždyová, expertka na sociálnu oblasť

Mgr. Denisa Nincová, sociálna pracovníčka

MUDr. Darina Sedláková, MPH, členka Správnej rady Európskych líg proti rakovine, členka Správnej rady Európskej aliancie verejného zdravia

Mgr. Adriana Strečanská, sociálna pracovníčka